

dle toho učiniti a prohlásiti své rozhodnutí (§ 414 c. ř. s.). Kdyby se první soud byl zachoval tak, jak zákonem předepsáno, byl by zástupce strany žalující, který se podle úředního záznamu a podle úřední zprávy opozdil pouze asi o 1 nejvýš o 2 minuty, přišel k ústnímu jednání dříve, než mohlo býti jednání prohlášeno skončeným, a byl by býval ještě s to by odčinil následky toho, že se nedostavil do jednací síně hned, když věc byla vyvolána (§§ 133, 145 c. ř. s.). Bylo tedy pouze nezákonným postupem prvního soudu zástupci strany žalující zabráněno před soudem jednati, čímž je uplatňovaný důvod zmatečnosti čís. 4 Šu 477 c. ř. s. opodstatněn. Na tom nezáleží, zda zástupce strany žalující vytýkal, že usnesení o prohlášení jednání za skončené nebylo protokolováno, neboť i, kdyby byl opomenul tak učiniti, nebyla by tím odstraněna zmatečnost právě uvedená.

Čís. 6722.

Dávka z přírůstku hodnoty. (Dodatek III. k nařízení ze dne 27. dubna 1922, čís. 143 sb. z. a n.).

Rozhodnutí o tom, které předměty jsou příslušenstvím nemovitosti, k němuž se při vyměrování dávky nehledí, přísluší výhradně úřadům, vyměřujícím dávku, nechť se hodnota zjišťuje soudním odhadem anebo jiným způsobem.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1927, R I 9/27.)

Do usnesení prvního soudu, jímž byla stanovena obecná hodnota cukrovaru za účelem vyměření dávky z přírůstku hodnoty, stěžoval si navrhovatel, zemský inspektorát pro zemské dávky v Praze. Rekurse u soudu napadené usnesení potvrdil. Důvody: Stížnost především vytýká napadenému usnesení nejasnost a neúplnost z toho důvodu, že první soud nerozhodl o tom, co ze strojového zařízení zcizeného cukrovaru jest součástí a co pouhým příslušenstvím nemovitosti. Výtka ta jest však neoprávněna, poněvadž soud není povolán o této otázce rozhodovati. Pravidla o obecní dávce z přírůstku hodnoty dodatek III. vl. nař. čís. 143/1922 sb. z. a n. nikde věc tuto do oboru působnosti soudu nepřikazují a podle doslovu Šu 17 těchto pravidel určení má soud ze zřetelem na § 272 nesp. říz. § 30 odh. ř. pro nem. a § 272 c. ř. s. podle provedeného soudního odhadu pouze nabývací nebo zcizovací hodnotu věci zcizené; soud by překročil meze své působnosti, zákonem mu vykázané, kdyby rozhodoval v řízení dávkovém o právní otázce, co jest v konkrétním případě součástí a co jen příslušenstvím věci nemovité. Rozhodnutí to náleží úřadu dávku vyměřujícímu a pořadem stolic jemu nadřízeným úřadům. Tomu svědčí § 5 pravidel o dávce, jednající o přírůstku hodnoty, jenž v posledním odstavci praví: »K ceně (hodnotě) příslušenství se při vyměrování dávky z přírůstku hodnoty nepřihlíží.« Dřívější dávkový řád čís. 83/915 z. zák. a čís. 545/1920 sb. z. a n. obsahoval v tomto odstavci také citaci Šu 296 obč. zák. Z doslovu tohoto odstavce a jeho zařazení v pravidlech dávkových nutno usouditi, že o oné otázce nenáleží rozhodnutí řádným soudům, nýbrž úřadům ad-

ministrativním a v konečné stolici nejvyššímu správnímu soudu. To do-
tvrzuje nálezh nejvyššího správního soudu ze dne 11. prosince 1917, čís.
6.042 čís. sb. z. 66, v němž se právě rozhoduje, že stromová školka jest
součástí, nikoli příslušenstvím nemovitostí. Krom toho v projednávaném
případě zemský správní výbor v Praze jako opravná stolice ve svém
zrušovacím rozhodnutí ze dne 25. února 1925, v důvodech uvádí, že
stížnost zcizitele bylo dáti na místo z důvodů formálních, aniž by bylo
prozatím nutno zkoumati, zda a pokud jest věcně — totiž ohledně za-
hrnutí strojního zařízení, potrubí, transmise a vodního práva do pod-
kladu dávky — odůvodněna, že však již zde jest podotknouti, že úplata
za vodní práva s nemovitostí spojená (dle nálezu nejvyššího správního
soudu ze dne 4. února 1917 čís. 791) dávce nepodléhá. Takto jest roz-
hodnutím zemského správního výboru současně vysloveno zřejmě, že o
otázce příslušenství rozhoduje úřad správní.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Nejvyšší soud souhlasí s rozhodnutím rekursního soudu i s jeho
správným a výstižným odůvodněním, jímž otrásti se stěžovateli nepo-
dařilo. Úkolem soudu, pověřeného odhadem podle §u 17 dávkového
řádu, jest vyšetřiti hodnotu nemovitostí, rozhodnutí, které předměty
jsou příslušenstvím nemovitostí, k němuž se podle §u 5 dávkového
řádu při vyměřování dávky z přírůstku hodnoty nehledí, přísluší vý-
hradně úřadům vyměřujícím dávku a to ať se hodnota zjišťuje
soudním odhadem, či jiným způsobem. Tím, že úřad vyměřující
dávku v první stolici, dá hodnotu určití soudním odhadem, ne-
nastává v příslušnosti samosprávných úřadů k rozřešení otázky,
které předměty jsou součástí nemovitostí a které jejím příslu-
šenstvím podle § 5 dávkového řádu, žádná změna. Pojem pří-
slušenství není, jak stěžovatel míní, pojmem skutkovým, nýbrž práv-
ním, jmenovitě otázka, co jest příslušenstvím ve smyslu §u 5 dávkového
řádu, jest otázkou ryze právní a musí býti řešena v duchu a v souvi-
slosti s ostatními ustanoveními dávkového řádu, jmenovitě v souvi-
slosti s jeho předpisy o přípočtech a investicích. To se může státi te-
prve při vyměřování dávky, nikoliv již při soudním odhadu. Mylným
jest názor, že soud, maje stanoviti hodnotu nemovitostí, musí za tím
účelem vyřešiti otázku příslušenství. Právě projednávaný případ, v němž
byly jednotlivé složky celkové hodnoty odděleně odhadnuty a zvláště
určeny ceny strojového zařízení, jež jest nezbytné pro provoz cukro-
varu, dále strojového zařízení, jež jest k nemovitostem připevněno, a
konečně strojového zařízení, jež jest bez poškození budovy neb strojů
neodstranitelné, dokazuje přesvědčivě, že lze soudním odhadem určití
hodnotu nemovitostí, aniž by se předbíhalo rozhodnutí správních úřadů
o otázce příslušenství. Až bude spor o tom, které strojní zařízení jest
součástí nemovitostí a které pouhým příslušenstvím zcizeného cukro-
varu ve smyslu dávkového řádu, rozřešen samosprávnými úřady v po-
řadu stolic tím neb oním způsobem, vždy bude celková hodnota nemo-
vitostí ze soudního usnesení o hodnotě nemovitostí zjistitelná pouhým

součtem jednotlivých odděleně odhadnutých složek, takže zákonného účelu soudního odhadu bylo dosaženo. Bezpodstatná jest námitka, že správní úřady nemají možnosti, by samy zjistily skutečnou povahu každého jednotlivého stroje a jsou odkázány na soudní rozhodnutí, naopak má úřad vyměřující dávku v první stolici stejně jako jeho odpůrce možnost a příležitost působiti při odhadu k tomu, by všechny skutkové okolnosti důležité pro rozřešení otázky příslušenství byly na místě samém znalci vyšetřeny a by při určení hodnoty byl na všechny možnosti příštího rozhodnutí o příslušenství vzat zřetel, jak se v projednaném případě také stalo. Neobstojí konečně ani námitka, že soud musí otázku příslušenství vyřešiti sám za účelem příslušejícího mu rozhodnutí, kdo má hraditi útraty odhadu. I v případech, v nichž se soud musí při rozhodování o útratách zabývati touto otázkou, řeší ji jenom jako otázku předurčující a nezávazně pro pozdější rozhodnutí úřadů správních, nemůže proto svému názoru dáti průchod ve výroku o hodnotě nemovitosti.

Čís. 6723.

Předpokladem rozhodčí smlouvy jest, že se úmysl stran nesl k tomu, by třetí osoba rozhodla o věci buď již sporné, buď o věci, jež se v budoucnu může státi spornou vzhledem k právnímu poměru stran. Nejde však o ni, nýbrž o smlouvu o odhadci, dohodly-li se strany a chtěly se dohodnouti toliko o tom, by třetí osoba byla pověřena jako osoba odborná a důvěryhodná určením určitých skutečností (hodnoty věci, odměny za služby a pod.), aniž si uvědomily, že se mohou vyskytnouti sporné otázky.

Dohoda o odhadci jest přípustnou i ohledně stanovení odměny advokáta.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1927, Rv I 1042/26.)

Žaloba advokáta o zaplacení odměny byla oběma nižšími soudy pro tentokrát zamítnuta v podstatě z toho důvodu, že strany se dohodly, že honorář určí Dr. K., ke kterémuž určení dosud nedošlo. Nejevšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Po stránce právní vytýká dovolatel především odvolacímu soudu, že nevystihl správně právní povahu dohody mezi stranami, o níž tu jde, již odvolací soud vzal za prokázanou a dle níž se žalobce zavázal dáti stanoviti své odměny za právnické práce Drem. K-em, poznav, že tu nejde o smlouvu rozhodčí podle §u 577 c. ř. s., nýbrž o smlouvu o odhadci. Dovolatel zastává názor, že dohoda, dle níž advokát se zavazuje, by odměna jeho byla určena osobou třetí, jest smlouvou rozhodčí, jelikož tu jde o rozhodování sporných nároků po rozumu §u 577 c. ř. s. Leč nelze otázku, zda v takovém případě jde o rozhodčí smlouvu, či o smlouvu o odhadci zodpověděti všeobecně a bez zřetele na zvláštní okolnosti, za jakých k dohodě došlo. Rozsudí má vynésti ze srovnalé vůle stran o sporném poměru konečný výrok. Předpokladem smlouvy